

Motion till riksdagen 2025/26:1338

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Permanent avskaffande av funkisskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn kring hur den s.k. funkisskatten kan avskaffas permanent, hållbart över tid, oavsett regering och eventuella jobbskatteavdrag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

År 2007 när den dåvarande moderatledda regeringen införde sitt första jobbskatteavdrag fick vi första gången se en orättvis skatteklyfta som ökar ojämlikheten i vårt land. Den så kallade funkisskatten. När Socialdemokraterna tog över regeringsmakten avskaffades den. Men med Tidöpartierna har den införts igen med full kraft.

I början av 2023, 2024 och 2025 landade deklaraionsblanketterna och det preliminära skattebeskedet från Skatteverket i svenskarnas brevlådor. Där har vi kunnat se hur höginkomsttagare får betala mindre i skatt än tidigare. Jobbskatteavdrag har gett alla löntagare sänkt skatt och pensionärer får en motsvarande skattesänkning. För den som har haft höga räntekostnader kommer dessutom återbäring i form av ränteavdrag.

Andra har inte fått ett öre i sänkt skatt. De som är långvarigt sjuka och de som har en funktionsnedsättning som gör att de, av Försäkringskassan, har bedömts oförmögna att arbeta heltid på den vanliga arbetsmarknaden får inga skattesänkningar.

Garantinivåerna i sjuk- och aktivitetsersättningen ligger dessutom långt under genomsnittliga lönenivåer och genomsnittliga pensioner.

Den 1 januari 2025 blev skattekllyftan än större vid ytterligare ett till jobbskatteavdrag. Regeringen valde att kompensera pensionärer med sänkt skatt när jobbskatteavdragen höjdes men inte för personer med sjuk- och aktivitetsersättning. I praktiken blir alltså människor straffbeskattade för att de inte kan arbeta. En kvarts miljon svenskar har berörts – bland dem många av dem som har allra svårast att få ihop ekonomin i dagens Sverige.

Nu aviserat Tidöpartierna äntligen, efter ett stort opinionsarbete, i kommande budget 2026 att de vill avskaffa funkisskatten. Men de borde aldrig kunnat införa den. Särskilt inte under tider med hög inflation och skenande matpriser och hyror. Införs ett jobbskatteavdrag ska det avdraget självklart gälla även den som verkligen inte kan arbeta.

Mycket smartare samhällsekonomiskt hade dessutom varit att den gruppen som berörs av funkisskatten, och andra grupper med låg inkomst, får ökade förutsättningar att unna sig något extra i mataffären – för att sätta fart på Sverige och få hjulen att börja snurra igen.

Ett land med orättvis funkisskatt är inte det Sverige vi socialdemokrater vill ha. Vi vill att Sverige ska vara ett land där den som kan arbeta också arbetar, där det finns arbete för människor efter deras förmåga och där den som på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom inte kan arbeta inte blir straffbeskattad.

Därför borde riksdagen se över formerna för och göra en överenskommelse om att den så kallade funkisskatten ska avskaffas permanent, hållbart över tid, oavsett regering och jobbskatteavdrag.

Sanna Backeskog (S)

Hanna Westerén (S)

Linnéa Wickman (S)

Gunilla Carlsson (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Karin Sundin (S)

Anna Vikström (S)

Heléne Björklund (S)

Laila Naraghi (S)

Malin Larsson (S)

Rose-Marie Carlsson (S)